

HORNARUL

Organul de specialitate al Uniunii Regnicolare a Măestrilor Hornari din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș
Az Erdélyi, Bánáti, Körösvölgyi és Máramarosvidéki Kéményseprörmesterek Országos Egyesületének Szaklapja
Fachblatt des Landesvereines der Rauchfangkehrermeister Siebenbürgens, des Banates, der Krischana u. Maramuresch

Redacția - Szerkesztőség - Redaktion: Redactor responsabil - Felelős szerkesztő - Verantwortlicher Redakteur
CLUJ, LADISLAU PAPP
Calea Reg. Ferdinand 117. Colaborator - Társzerkesztő - Hilfsredakteur: COLOMAN PLATZ
Editor-Proprietar: Uniunea Regnicolară
Laptulajdonos: Az országos egyesület
Blatt-Eigenthümer: Landes-Verein

Apel

De mai multeori ne-am adresat către voi, atât noi în numele prezidiului, cât și prin cuvântul unicilor colegi în „Hornarul“. Acum mă simt nevoit de a-mi ridica cuvântul. Memoriul e deja gata și deși plasarea acestuia pretinde jertfe mari, trebuie să stăm nemișcați, până ce colegii noștri își vor trimite contribuțiunile.

Această muncă mare am executat-o în interesul tuturor; 110 dintre voi au fost de față când V'am adus la cunoștință ceea ce am făcut și au dus vestea în toate părțile țării.

Lipsa de mijloace materiale ne-a împiedecat întru înaintarea cauzei. Unde au rămas cei ce au făgăduit, atât de călduros, colaborarea lor întru munca înălțată? Nu uitați ceea ce a zis colegul nostru Anton Rehling: cei ce nu participă întru realizarea cauzei, să cadă ca fructele stricate!

Să vă servească drept pildă bătrânul coleg al vostru Carol Wittstock, care cu toată etatea sa e în mijlocul luptei și care ne-a rugat, ca până la adunarea generală din 4 Mai 1926, să compunem lista aceluia ce de fapt au căzut dintre noi. Reamintiți-vă de cuvintele colegului Alexandru Bârczai, care v'a îndemnat să votați mulțumită prezidiului.

Colegilor! Ne plânge inima de durere văzând, că toate oboselile noastre ne amenință de a deveni zadarnice. Sunteți 290 de membri, dar numai abia câțiva dintre voi ați achitat con-

tribuțiile promise, astfel că abia am obținut 3000 lei, cu toate că această sumă e numai a douăzecea parte din cât avem nevoie pentru a putea înainta memoriul forurilor competente. Suma de mai sus nu acoperă nici cel puțin costul tiparului.

Având însărcinarea de a încasa sumele; eu sunt cel ce trebuie să observ, în primul rând, că nu numai aceia omit plata; cari în urma tarifului redus duc o luptă gravă pentru existență, ci și cei acărora trai este asigurat.

Însă nu numai plata acestor contribuțiuni a ajuns la un punct neutral: la fel este și cu abonamentele „Hornarului“ și a cotizațiilor de membru.

Noi, prezidiul Uniunii, am satisfăcut obligației noastre: am așezat piatra fundamentală, voi aveți, deci, datoria de a continua edificarea.

Rugăm deci pe colegi, ca să nu trimită numai minimul de 200 lei, ci fiecare, după puterile sale materiale, să sporească această sumă până la 500 lei. Ne învoim, ca excepțional să se verse contribuția în rate, rugăm numai atâta, ca suma ei să ni se comunice.

Cred și sunt convins, că lista cerută de colegul Wittstock nu va cuprinde nici un singur nume, căci doar toți aveți nevoie de asigurarea viitorului vostru.

Grăbiți-vă! Doresc ca așa să fie!

Coloman Platz
cassier, colaborator

Felhívás!

Több ízben intéztünk hozzátok felhívást, úgy mi az elnökség nevében, mint pedig az egyes kartársak, lapunk, a „Hornarul“ útján. Most jómagam is kénytelen vagyok felszólalni. Emlékiratunk készen áll, s bár elhelyezése rendkívül nagy anyagi áldozatokat követel, összetett kezéssel kell állanunk s várakoznunk, míg kartársaink anyagi hozzájárulásukat beküldik.

A nagy munkát a közérdekért végeztük; mindnyájan jól tudjátok, hisz tanúi voltatok 110-en az aradi közgyűlésen, hol hatalmas munkánkat ismertettük; ti vittétek el annak hírét az ország minden részébe, azokhoz is, akiket a súlyos anyagi gondok nem engedtek közénk jönni.

Most itt állunk tétlenül, mert az anyagi hiányok megakasztották további lépéseinket. Hol maradtak hát azok a kartársak, akik fogadalmat tettek a kitűzött cél felé irányuló munka véghezvitelére? Megfogadtátok, hogy ezt a szent ügyet anyagiakkal támogatni fogjátok. Ne feledjétek, amit Réhling Antal kartársánk mondott: „aki nem vesz részt az ügy megvalósításában, mint férges alma hulljon el közülünk!“

Vegyetek példát Wittstock Károly öreg kartársunktól, aki mindig ott van velünk a küzdelemben, s aki az egyesület vezetőségét arra kérte, hogy az 1926. május 4-én megtartandó közgyűlésig állítsa össze azok a névsorát, akik tényleg kihullottak közülünk. Gondoljatok vissza Bárczai Sándor kartársunk emlékezetes szavaira, amelyekben a ti hangos éljenzésetek közepette szavaztatott köszönetet az elnöségnek.

Kartársaim! A lelkünk felzokog a fájdalomtól, látva, hogy minden fáradságunk kárba vész; mert kartársaink, akik 290-en vagytok, még alig néhányan küldtétok be a nagy lelkesedéssel megszavazott hozzájárulást: alig 3000 lei folyt be, holott ez talán 20-adrészét teszi ki annak az összegnek, amelyre a memorandumnak az illetékes fórumoknál bizottság útján való elhelyezéséhez szükséges. A befolyt összegből a nyomdaköltséget sem bírjuk fedezni.

Miután nekem jutott a feladat, hogy az összegeket beszédjem, nekem kell elsősorban szomorúan tapasztalnom, hogy nem csak azok maradnak el a beígért fizetséggel, akik alacsony tarifájuk miatt nehéz küzdelmet folytatnak a létért, hanem azok is, akiknek megélhetése tisztességesen biztosítva van.

De nem csak a hozzájárulások befizetése pang; ugyanigy állunk a „Hornarul“ előfizetésével és tagdíjakkal is.

Mi, a vezetőség, bizonyoságot tettünk arról, hogy a ránk bízott munkát elvégeztük; mi le-tettük az alapköveket, a ti kötelességetek, hogy az építés munkáját folytassátok.

Kérjük tehát a kartársakat, hogy ne csupán a 200 leit küldjék be, hanem hogy ki-ki tehetőségéhez képest azon felül, 500 leig emelje ezt az összeget. Még ahhoz is hozzájárulunk, hogy kartársaink az erre a célra szánt összeget részletekben fizesse be, csupán arra kérjük, hogy közöljék, mekkora összeget szándékoznak befizetni?

Hiszem és állítom, — mint egyik küzdő társatok — hogy a listán egyiktek sem fog szerepelni, mert hiszen mindnyájátoknak oly nagy szüksége van jövője biztosítására!

Siessetek a segítségetekkel! Kivánom, hogy úgy legyen!

Platz Kálmán

pénztáros, társszerkesztő

Aufruf!

Wir wendeten uns schon öfter an Euch, jetzt aber fühle ich mich selbst gezwungen das Wort zu erheben. Das Memorandum steht fertig, nur dessen Einreichen hat seine Hindernisse, da unsere Fachgenossen sich nicht beeilen, die vierte Beisteuerung einzusenden.

Diese grosse Arbeit haben wir im Interesse Aller getan; 110 von Euch waren anwesend, als wir das Memorandum veröffentlichten, und wir hoffen, dass Ihr die Nachricht des Memorandums in das ganze Land weitergeführt habt.

Der Mangel an Mitteln hat uns im weiterbefördern der Sache verhindert. Wo sind diejenigen, die ihr Mitarbeiten für das gemeinsame Ziel so warm versprochen haben? Vergesst die Worte unseres Kollegen Anton Rehling nicht: „Diejenigen, die nicht mitarbeiten wollen, müssen vom Baume unseres Vereines wie faules Obst herunterfallen!“

Ein Beispiel sei Euch der Wunsch unseres alten braven Kollegen Karl Wittstock, der gefordert hat, dass diejenigen die nicht mitarbeiten,

bis zur am 4. Mai 1926. stattzufindenden Generalversammlung in eine schwarze Liste gesammelt werden. Gedenkt der Worte des Kollegen Alexander Bárczai, der dem Präsidium für die geleistete Arbeit Dank votieren liess.

Fachgenossen! Das Herz schmerzt uns, nachdem unsere Arbeit von Vernichtung bedroht ist. Ihr seid Eurer 290, und kaum einige haben die Beisteuerung eingesendet, kaum haben wir 3000 Lei erhalten, obwohl wir fast das zwanzigfache benötigen um das Memorandum mittels einer Deputation an Ort und Stelle zu bringen. Dieser Betrag genügt ja nicht die Druckerei zu bezahlen.

Nachdem ich befugt bin, die Beträge einzukassieren, muss ich zuerst beobachten, dass nicht nur diejenigen das Zahlen versäumen, deren Lage zufolge des zu tiefen Tarifes bedauerndwert ist; diejenigen zahlen ja auch nicht, deren Existenz gesichert ist.

Jedoch nicht nur das Zahlen der Beisteuerung wird verabsäumt: die Abonnementspreise des „Hornarul“ und die Mitgliedsgebühren fehlen uns auch grösstenteils.

Wir ersuchen die Fachgenossen, uns nicht nur den minimalen Beitrag von 200 Lei einzusenden, sondern, der materiellen Lage gemäss, diesen Betrag bis zu 500 Lei zu erhöhen. Ausnahmsweise stimmen wir bei das Geld auch in Raten einzusenden, wir müssen aber wissen, welche Summe ein jeder von Euch einzusenden beabsichtigt.

Ich glaube und bin überzeugt, dass wir Niemand in die schwarze Liste aufnehmen müssen, da ihr ja alle eine bessere Zukunft benötigt.

Beeilt Euch!

Koloman Platz,
Kassier, Mitarbeiter.

Nágel Nándor (Cluj, Str. Baron L. Pop 2. sz.) ajánlja I-a saját készítésű apparátjait harangérc-vázzal, acélrugóval, ütőközvel és golyóval, kötél nélkül, utánvétellel, portómentesen:

15 cm átmérővel lej 550.—

18 cm átmérővel lej 650.—

20 cm átmérővel lej 700.—

Munkásközvetítés

A kéményseprőmesterek megszervezése, bár lassan, de biztosan halad a végleges befejezés felé. Itt-ott még egy kis simítani való; még csak néhány kartársunk van, akiket egyesületünk tekintetébe jobb belátásra kell birni, de aztán a nagy munka befejezést nyer. Lehet, hogy egyesek csupán azt várják, hogy küzdelmünknek vége szakadjon, s hogy így majd annak csak gyümölcsseit élvezzék, anélkül, hogy a küzdelemben részt vettek volna. Ez azonban bennünket nem hangol le, s nem semmisíti meg az önmagunkba vetett bizalmat. Mi dolgozunk tovább.

De munkánk közepette nem feledkezünk meg munkatársainkról sem s nem várjuk meg, hogy ők közeledjenek felénk. Bár egyesületünk a kéményseprőmesterek egyesülete, nem feledkezünk meg segédeink érdekeiről sem, mert hiszen a most folyamatban lévő küzdelem a létért: nem csak a magunk érdekében folytatott harc. Tesszük ezt munkásainkért is, akik boldogulásukat a mester boldogulásában kereshetik s akiknek léte a mesterekéhez van kötve. Lehet, hogy egyebekben nem azonosak az érdekeink; lehet, hogy eszméink néha összeütközésbe kerülnek, de a végcél: a kenyér.

Vannak megyék — amint tudjuk — ahol a hatóságok humánus belátása módot adott arra, hogy úgy a mesterek, mint a munkások helyzete javuljon: jóváhagyták a felemelt dijszabást. A többi megyékben ez a küzdelem mindezt meddő volt, s félős, hogy meddő marad mindaddig, míg kívánságainkat a törvényhozásnál keresztül nem vihetjük. Addig azonban más uton akarunk munkásainknak segítségére lenni.

A közeledő téli évadnak meg vannak a maga nehézségei a munkások elhelyezését illetőleg. Mig egyrészt több a munkaalkalom, a mesterek nehezebben juthatnak a szükséges munkásokhoz, de viszont a munkások részéről is sok akadálya van a kínálatnak. Egyesületünk elhatározta, hogy ezeken a nehézségeken olyképpen segít, hogy a „Hornarul“ hasábjait meg-

nyitja az állástkereső kéményseprősegédek számára. Ezután hívjuk fel tehát úgy mester kartársaink, mint a munkások figyelmét, hogyha munkást, illetve munkát keresnek, ezt azonnal közöljék a „Hornarul“ szerkesztőségével, hogy megfelelő hirdetést közöljön a lapban.

Hisszük, hogy ezzel a lépésünkkel segíteni fogunk azokon a súlyos állapotokon, melyek eddig ezen a téren uralkodtak.

Jegyzőkönyv.

Felvétel a Chişoda-Nouă-ban (Timis-Torontalmegye) 1925. augusztus 8-án tartott gyűlésen.

Jelen voltak: Haberzettl Antal megyei felügyelő, Gál Lajos jegyzőkönyvvezető, Rehling Antal megyei pénztáros, Horacsek János (Chişoda-Noua), Rehm Vilmos (Periam), Juhász János (Sânmiclăuşul-Mare), özv. Wyhnalek Jánosné (Recaş), Miskovits György (Tormac), Hermann Ferenc (Uipeci), Wolf Jakab (Rudna) kéményseprőmesterek és Schmidt Mihály Comloş-i üzletvezető.

1. Jelenlévők egyhangulag kijelentik, hogy a megyében csupán egyetlen megyei felügyelőre van szükség, mert Timis-Torontalmegyében csak egy megyei prefektúra van. A megyei felügyelői állásra egyhangulag Haberzettl Antal kartársat, Becicherecul-Mic-i mestert választják meg.

2. Kérést intéznek az egyesület vezetőségéhez, hogy járjon közben az illetékes hatóságoknál, hogy azok a megyei felügyelőket, mint olyanokat, hivatalosan ismerjék el.

3. Intézkedést kérnek az iránt, hogy üresedés esetén a pályázat úgy a „Hornarul“-ban, mint a megyei hivatalos lapban tétessék közzé s hogy a kerületi mesteri állások a törvényes uton töltsenek be.

4. Megyei felügyelő felkéri a tagokat, hogy a tagsági díjakat, előfizetéseket és a memorandum hozzájárulási összegeit sürgősen küldjék be.

K. m. f.

Haberzettl Antal,
megyei felügyelő.

Gál Lajos,
jegyző.

Rehling Antal,
megyei pénztáros.

Házasság. Darida Mihály, cluji kartársunk, egyesületünk titkárának bájos leányát, *Etuskát*, a napokban vezette oltárhoz Zubor János, cluji asztalosiparos. — Frigyüket kísérje áldás!

Se caută 3 lucrători hornari la „SOBARUL“ *Intreprindere Technică*, Bucureşti, strada Mihai-Vodă No. 9. Primesc locuinţă (loc de dormit). Câştig lunar 5—6000 lei. — Intrare in serviciu imediat.

Három kéményseprősegéd keresetetik. Lakás és havi 5—6000 lei kereset. „SOBARUL“ *Intreprindere Technică*, Bucureşti, strada Mihai-Voda No. 9.

Meghizható, a kéményseprőipar minden ágában jártas segéd üzletvezetői állást, vagy bérletet keres. Szükség esetén óvadékot ad, illetve a bérösszeget előre fizeti. — Cim: B. Tóth Kálmán, Cluj, strada Rugului (Kacsó címén).

Apparátokra kérjen árajánlatot! Nágel Nándor, Cluj, strada Baron L. Pop 1.

Arbeitsvermittlung

Nachdem sich die Wintersaison nähert, wünschen wir unseren Arbeitern einen Vorteil zu sichern, indem wir den „Hornarul“ zur Vermittlung von freien Stellen und für Stellensuchende eröffnen. Wir ersuchen daher die Fachgenossen, uns die freien Arbeiterstellen unverzüglich mitzuteilen, damit wir die Annonce zu entsprechender Zeit veröffentlichen.

Durch diesen Schritt hoffen wir denjenigen Mängeln zuvorzukommen, die zu Beginn eines jeden Winters vernehmbar sind.

Andererseits aber bieten wir auch unseren Arbeitern eine leichte und sichere Gelegenheit, rasch einen entsprechenden Posten finden zu können.

Die Redaktion.